

Verkkovideo mahdollistaa etäopiskelun

Heta Kero
Jyväskylän yliopisto
Virtuaaliyliopistohanke

Jyväskylän yliopistossa kasvatustieteen perusopintojen luentoja voi seurata verkkovideoina. Tämä mahdollistaa opiskelijoille valinnanvapauden, eikä rajoita luennoitsijaa.

Varteenotettava vaihtoehto massaluennoille

Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden perusopintojen opiskelijat voivat seurata luentoja videoina Internetissä. He saavat valita, osallistuvatko luennoille paikan päällä vai katselevatko luentotallenteita verkosta. Tallenteet mahdollistavat kurssien joustavan suorittamisen läpi vuoden, sillä autenttisia luentoja ei ole tarjolla joka jaksossa. Kokeilu alkoi syksyllä 2005 ja sen oli aluksi tarkoitus kestää vain vuoden ajan. Positiivisten kokemusten kannustamana tallenteita tullaan kuitenkin hyödyntämään opetuksessa myös tulevana lukuvuonna.

Opiskelijat ovat ottaneet uuden opiskelumuodon vastaan innostuneesti. Heidän kokemuksiaan on selvitetty verkkokyselyllä, johon on vuoden aikana vastannut 57 opiskelijaa. Verkkovideoita pidetään varteenotettavana vaihtoehtona massaluennoilla istumiselle. Hyvinä puolina pidetään mm. joustavaa aikataulua, toisto- ja kertaushetkiä sekä fyysistä esteettömyyttä. Verkkoluentojen haasteiksi mainitaan esimerkiksi videoruudun pieni koko, oman motivoinnin merkitys ja keskittymisvaikeudet. Vastuksista näkyvät myös yksilölliset erot – toiset pitävät keskittymiskykyään parempana verkkoluennolla, toiset taas todellisessa tilanteessa. Monet nostavatkin verkkovideoiden parhaaksi puoleksi nimenomaan valinnan mahdollisuuden.

Erityispedagogiikan opiskelija **Jari Satka** osallistui ensimmäiselle johdantoluennolle, loput neljä luentoa hän katseli verkosta. *”Olen tyytyväinen ratkaisuuni. Tekniikka toimii hyvin, eikä videoluentojen seuraaminen ollut kovin erilaista kuin luennolla istuminen. Samaa mahdollisuutta toivoisin muillekin kursseille.”* Esteetön yliopisto -työryhmän opiskelijajäsen pitää verkkovideoita myös askeleena kohti esteettömämpää opiskelua.

Ei rajoita luennoitsijaa

Myös kasvatustieteiden tiedekunnassa kokeiluun ollaan oltu tyytyväisiä. Kasvatustieteiden perusopintokokonaisuus koostuu kolmesta luentosarjasta ja useiden luennoitsijoiden luennoista, joten videoluentojen toteuttaminen on vaatinut yhteisiä ponnistuksia monelta taholta. Luennoitsijat ovat joutuneet pohtimaan opetustaan uudessa tilanteessa: Miten havainnollistamismateriaalit soveltuvat videointiin? Miten esiintyminen ja persoona välittyvät videon katsojille? Entä käytettyjen materiaalien tekijänoikeudet?

Miltä videoluennointi sitten tuntuu opettajan näkövinkkelistä? *”Videointi ei rajoita opettajaa massaluennoilla, sillä luennoitsijan toiminta on tällöin muutenkin hyvin rajattua”*, kertoo kasvatustieteen professori **Jouko Huttunen**. *”Ihmiset tietysti suhtautuvat eri tavoin kuvattavana olemiseen, mutta itse pystyn joskus jopa unohtamaan kameroiden läsnäolon. Videoluennointi voi olla myös pedagogisesti hyödyllistä, kun omaa opetustaan pääsee seuraamaan videolta.”*

Moniviestin julkaisee

Jyväskylän yliopistossa verkkovideoiden opetuskäytön kehittämisestä vastaa virtuaaliyliopistohanke, joka tarjoaa laitteita, tukea ja koulutusta videoiden suunnitteluun ja käytännön toteutukseen. Videoiden pääasiallinen julkaisukanava on hankkeen kehittämä *Moniviestin*. Sen WWW-sivuilla vierailee kuukausittain muutama tuhat käyttäjää, ja tarjonnan lisääntyessä myös kävijämäärät kasvavat jatkuvasti.

Kasvatustieteiden lisäksi verkkovideoita käytetään mm. liikunta- ja terveystieteissä sekä viestintätieteissä. Erityisen aktiivisessa käytössä verkkovideot ovat Avoimessa yliopistossa, jossa on jo vuoden ajan korvattu videoneuvotteluyhteyksiä verkkovideoluennoilla.

Jyväskylän yliopiston julkiseen verkkovideotuotantoon voi tutustua osoitteessa <http://moniviestin.jyu.fi>.

<BOX>

Verkkovideo Helsingin yliopistossa

Helsingin yliopistolla verkkovideotekniikkaa on käytetty jo vuodesta 1987. tallenteita löytyy erilaisista tilaisuuksista, seminaareista ja luentosarjoista. Myös opetuskäyttökokeiluita on tehty. Ohessa muutamia esimerkkejä:

- * Psykologian vapaan puoliarvosanan luentosarja 2000 ja 2001
- * Ympäristöpolitiikan virtuaalisen opetuksen kehityshanke YRTTI 2001–2004, <http://www.valt.helsinki.fi/yhpo/yrtti/>

Myös TVT-ajokortin opintojaksoon liittyy videotallenteita (ks. sivu XX).

Lisätietoja

Verkkovideopalvelu, <http://video.helsinki.fi>

</BOX>